

Majandusprognoosi koostamine

MAJANDUSPROGNOOSI KOOSTAMISE EESMÄRK JA PÕHIMÕTTED

Rahandusministeeriumi majandusprognoosi koostamist reguleerib Riigieelarve seadus ning see koosneb makromajandus- ja rahandusprognoosist. Rahandusministeerium koostab majandusprognoosi kaks korda aastas kevadel ja suvel. Kevadprognoos avaldatakse hiljemalt aprilli alguses ning suveprognoos augusti teises pooles.

Majandusprognoosi koostamise eesmärk:

- Makromajandusprognoosi eesmärk on kirjeldada riigi majanduskeskkonda koos tõenäoliste arengustsenaariumitega ja teavitada sellest avalikkust.
- Makromajandusprognoos on aluseks rahandusprognoosile, millega kirjeldatakse valitsussektori tulusid, kulusid ja investeeringuid koos tõenäoliste muutustega. Rahandusprognoos on riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu ning fiskaalpoliitiliste otsuste tegemisel aluseks.
- Samuti on see aluseks seadusemuudatuste mõjuhindangutele.
- Prognoos on mõeldud ka laiemaks avalikuks kasutamiseks, pakkudes analüüsi majanduses ning riigi rahanduses toimuvast ja ühe tõenäolise tulevikustsenaariumi.

Majandusprognoosi koostamise põhimõtted:

- **Poliitiline sõltumatus:**
 - Majandusprognoosi koostavad ametnikud või töötajad on prognoosi koostamisel ja koostamise meetodika valikul sõltumatud.
 - EL liikmesriikide majandus- ja eelarvepoliitikate koordineerimise raamistiku reeglid näevad ette, et kõigis euroala riikides jälgiks sõltumatu institutsioon eelarvepoliitika vastavust eelarvereeeglitele ning hindab vajaduse korral tarvidust rakendada raamistikus toodud korrigeerimismeetmeid. Eestis peab Eesti Panga juurde loodud sõltumatu eelarvenõukogu põhikirja kohaselt andma hinnangu riigi makromajandus- ja rahandusprognoosidele ja eelarvestrateegiale ning valitsussektori struktuurse eelarvepositsiooni eesmärgi saavutamise kohta.
- **Läbipaistvus** – majandusprognoosi seletuskirjas kirjeldatakse prognoosi eeldused ja tuuakse välja võrdlus erinevate prognoosijate tulemustega.
- **Konservatiivsus**
- **Lähtutakse tehtud otsustest** – majandusprognoos lähtub tehtud otsustest, poliitikastsenaarium riigi eelarvestrateegias või eelarves võib sisaldada plaane.
- **Tunnustatud organisatsioonide väliseelduste kasutamine.**
- **Prognoosi aluseks on viimane avaldatud majandus- ja rahandusstatistika** ning prognoos on koostatud jooksva ning järgneva nelja aasta kohta.

RAHANDUSPROGNOOSI SISEND

Rahandusprognoosi koostamisel osaleb palju erinevaid osapooli, nii Rahandusministeeriumi teistest

osakondadest kui ka väljapoolt ministeeriumi. Olulisemateks andmeallikateks on Eesti Maksu- ja Tolliameti, Statistikaameti ning riigi raamatupidamise andmed. Lisaks on väga olulised ministeeriumidelt kogutud nende valitsemisalasid puudutavad planeerimise andmed, mis on üheks peamiseks kuluproгноoside tegemise aluseks.

Majandusproгноosi koostamisel suhtleb vastava valitsemisaladega üldjuhul Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna finantstalituse analüütik, välisvahenditega seotud küsimustes välisvahendite talituse nõunik.

Järgnevalt on selgitatud rahandusproгноosi jaoks vajalikku valitsemisalade sisendi koosseisu ja tähtaegu.

Kevadise rahandusproгноosi sisend valitsemisaladelt:

Protsessi lihtsustamiseks võtab Rahandusministeerium proгноosi aluseks eelarvestrateegia rahastamiskava aluseks olevad maksimaalsed vahendid (vt peatükk **6.2.2 Eelarvevahendite maksimaalsed mahud**). RES 2025-2028 liigenduse väljavõtte infosüsteemist võtame 21. veebruari seisuga. 2029. aasta proгноosi sisendi võrdsustame 2028. aastaga, võimalusel arvestame ka teadaolevate täiendavate muutustega maksimaalsete vahendite liigendamisel.

Suuremate mittemaksuliste tulude (näiteks keskkonnatasud jt) osas küsime uuendatud proгноose eraldi e-kirja teel veebruaris. Juhul kui meil tekib spetsiifilisi täiendavaid küsimusi, siis esitame need individuaalselt konkreetsele valitsemisalale jooksvalt.

Kevadine majandusproгноos avalikustatakse 2025. aastal esialgsete plaanide järgi **03. aprillil**.

Suvised rahandusproгноosi sisend valitsemisaladelt:

Rahandusministeeriumi suvine rahandusproгноos on Riigieelarve ja Riigieelarve strateegia koostamise aluseks, seega on oluline, et sisend oleks erinevate osapooltega kooskõlas ning annaks parima ülevaate tegelikust olukorrast riigi rahanduses.

Peamine sisend valitsemisaladelt rahandusproгноosi on **01. juuniks** esitatav rahastamiskava ning **15. juuliks** saldoandmiku infosüsteemi kaudu esitatav keskvalitsuse juriidilise isiku finantsplaan (vt määrus <https://www.riigiteataja.ee/akt/129032022001>). Juhul kui meil tekib spetsiifilisi küsimusi, siis esitame need individuaalselt konkreetsele valitsemisalale jooksvalt.

01. augustiks küsime kassapõhist lisainfot riigi rahavoogude täpsemaks proгноosimiseks. Riigi võlakoormuse ja intressikulude kasvust tulenevalt on riigi rahavoogude täpsema juhtimine vajaduse ajas oluliselt kasvanud ning seetõttu on vajalik ka täiendav infokorje. Täiendavad juhised esitatakse hiljemalt **01. maiks**.

Suvine majandusproгноos avalikustatakse 2025. aastal esialgsete plaanide järgi **26. augustil**.

Kontakt: kadri.klaos@fin.ee

Viimati uuendatud 20.12.2024